

ZZOZ Dobre Miasto P.02.01 E	<i>Procedura postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi</i>	
	Data: 01.02. 2024	Edycja: 5

1.Przedmiot procedury: opracowanie prawidłowych zasad segregacji odpadów szpitalnych oraz skuteczne przeciwdziałanie szerzeniu się zakażeń.

2. Cel procedury: zapobieganie zakażeniom szpitalnym oraz zapewnienie bezpiecznych warunków pracy pracownikom i pobytu pacjentom.

3. Zakres stosowania: procedura dotyczy pracowników ZZOZ i osób udzielających świadczeń na podstawie umów cywilno-prawnych, którzy w toku pracy wytwarzają odpady medyczne lub komunalne, transportują lub je magazynują.

4. Odpowiedzialność:

Za prawidłowe stosowanie procedury odpowiadają wszyscy pracownicy ZZOZ i osoby udzielające świadczeń na podstawie umów cywilno-prawnych, każdy w zakresie swoich kompetencji.

5.Opis postępowania

5.1.Odpady komunalne

Odpady komunalne (bytowo-gospodarcze) segregowane i zmieszane: związane są z przebywaniem ludzi ale nie stanowią zagrożenia epidemiologicznego (papier, szkło, tworzywo sztuczne, odpady kuchenne)

- do gromadzenia odpadów bytowo-gospodarczych używamy worków koloru czarnego
- worek na odpady komunalne po napełnieniu do 2/3 objętości należy wymienić na nowy
- worki jednorazowego użycia należy umieszczać w sztywnych pojemnikach z przykrywką uruchamianą pedałem oraz wywiniętym na zewnątrz mankietem.

Kontener na odpady komunalne należy umyć i zdezynfekować środkiem na bazie chloru.

5.2.Odpady medyczne zakaźne (czerwony worek) 180103

A) Odpady medyczne potencjalnie zakaźne powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, mogące stanowić zagrożenie epidemiologiczne:

- strzykawki z igłami
- rękawiczki jednorazowego użytku
- zestawy infuzyjne
- zużyte materiały opatrunkowe
- pieluchomajtki od pacjentów podlegających izolacji z powodu choroby zakaźnej
- pojemniki na krew i konserwaty służące do jej przechowywania
- kapilary diagnostyczne
- zamknięte próbki, pojemniki z krwią lub innym materiałem biologicznym po badaniu laboratoryjnym,

Przechowywać przez 24 godziny w lodówce w laboratorium, następnie umieścić w worku czerwonym i nie rzadziej niż raz na dobę wynieść do magazynu odpadów medycznych.

Bezpośrednio po przetoczeniu krwi worek przekazać do laboratorium gdzie przechowujemy w lodówce przez 5 dni, po czym wrzucić do worka czerwonego – odpady medyczne zakaźne.

Do gromadzenia odpadów medycznych zakaźnych (z wyłączeniem ostrego sprzętu) używamy worków koloru czerwonego.

Każdy worek z odpadami medycznymi powinien posiadać widoczne oznakowanie identyfikujące

- kod odpadu
- nazwa wytwórcy odpadów
- numer regonu wytwórcy odpadów
- numer księgi rejestrowej wytwórcy odpadów
- datę i godzinę otwarcia
- datę i godzinę zamknięcia
- worek na odpady medyczne po napełnieniu do 2/3 objętości należy wymienić na nowy
- worki jednorazowego użycia należy umieszczać w sztywnych pojemnikach z przykrywką uruchamianą pedałem oraz wywiniętym na zewnątrz mankietem

B) Postępowanie z pojemnikami do segregacji odpadów medycznych zakaźnych o ostrych końcach i krawędziach 180103

Odpady o ostrych końcach i krawędziach, zanieczyszczone krwią należy umieścić w pojemniku odpornym na przebicie.

- Do pojemników na odpady o **ostrzych końcach i krawędziach**, koloru czerwonego powinny być wrzucane: igły iniekcyjne i chirurgiczne, mandryny, jednorazowe nożyczki i pęsety, kaniule dożylnie, jednorazowe maszynki do golenia, ostrza skalpeli, ostre odłamki szkła lub plastiku zanieczyszczone krwią, itp.

- Każda osoba używająca ostrzych narzędzi jest osobiście odpowiedzialna za ich bezpieczne usunięcie natychmiast po użyciu,

- Pojemnik ustawić z dala od sterylne go sprzętu medycznego,

- Wypełniać nie więcej niż do 2/3 jego wysokości,

- Raz zamkniętego pojemnika nie wolno otwierać,

- Pojemnik wymieniać nie rzadziej, niż co 72 godziny.

C) Odpady medyczne zakaźne (czerwony worek) kod 18 01 02

- pojemniki/zestawy po KKCz i środkach krwiopochodnych, osoczu, niewykorzystane produkty krwiopochodne (z wyłączeniem 18 01 03)

Bezpośrednio po przetoczeniu krwi worek należy przekazać do laboratorium gdzie jest przechowywany w lodówce przez 72 godziny, następnie należy wrzucić do worka czerwonego – odpady medyczne zakaźne kod 18 01 02.

5.3. Inne odpady medyczne (czarny worek) 180104

Odpady niezakaźne powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych Odpady NIE zanieczyszczone krwią, płynami ustrojowymi, wydaliniemi, wydzielinami pacjenta;

- pampersy, pieluchomajtki

- opatrunki z materiału lub gipsu, lignina

- fartuchy,

Do gromadzenia odpadów używamy worków czarnych i oznakowujemy kodem 180104

Każdy worek z odpadami medycznymi powinien posiadać widoczne oznakowanie identyfikujące

- kod odpadu

- nazwa wytwórcy odpadów

- numer regonu wytwórcy odpadów

- numer księgi rejestrowej wytwórcy odpadów

- datę i godzinę otwarcia

- datę i godzinę zamknięcia

- worek na odpady medyczne po napełnieniu do 2/3 objętości należy wymienić na nowy

- worki jednorazowego użycia należy umieszczać w sztywnych pojemnikach z przykrywką uruchamianą pedałem oraz wywiniętym na zewnątrz mankietem .

5.4. Odpady medyczne niebezpieczne (worek koloru żółtego) 180106

Odpady o toksycznym i radioaktywnym potencjale, niebezpieczne dla ludzi i środowiska

Do gromadzenia odpadów niebezpiecznych (z wyłączeniem ostrego sprzętu) używamy worków koloru żółtego.

Do pojemników na ostre odpady koloru żółtego wrzucamy odpady o ostrych końcach i krawędziach (uszkodzone opakowania po odczynnikach chemicznych niebezpiecznych)

- odczynniki chemiczne i rozpuszczalniki, chemikalia w tym odczynniki chemiczne z laboratorium.

- przeterminowane antyseptyki, dezynfektanty

- inne chemikalia zgodnie z kartami charakterystyk substancji niebezpiecznych

Każdy worek z odpadami niebezpiecznymi powinien posiadać widoczne oznakowanie identyfikujące:

- kod odpadu
- nazwa wytwórcy odpadów
- numer regionu wytwórcy odpadów
- numer księgi rejestrowej wytwórcy odpadów
- datę i godzinę otwarcia
- datę i godzinę zamknięcia
- worek na odpady niebezpieczne po napełnieniu do 2/3 objętości należy wymienić na nowy
- worki jednorazowego użycia należy umieszczać w sztywnych pojemnikach z przykrywką uruchamianą pedałem oraz wywiniętym na zewnątrz mankietem.

5.5. Odpady medyczne wysoce zakaźne (podwójny czerwony worek) 180103

Odpady medyczne powstające w przypadku hospitalizowania pacjentów z powodu chorób wysoce zakaźnych np. ospa prawdziwa, dżuma , wirus ebola, gorączka krwotoczna, SARS Cov 2 itp.

- odpady umieszcza się w pojemniku zawierającym jednorazowy podwójny worek koloru czerwonego, po zamknięciu podwójny worek transportuje się do pomieszczenia odpadów medycznych w sztywnym pojemniku.

Pojemnik musi posiadać oznakowanie w postaci **czarnego symbolu na białym tle z czerwonym obramowaniem (piktogram)** oraz napis **Materiał zakaźny dla ludzi**.

Odpady wysoce zakaźne mogą być przechowywane w miejscu ich powstawania nie dłużej niż 24 godz.

Każdy worek z odpadami wysoce zakaźnymi powinien posiadać widoczne oznakowanie identyfikujące:

- kod odpadu
- nazwa wytwórcy odpadów
- numer regonu wytwórcy odpadów
- numer księgi rejestrowej wytwórcy odpadów
- datę i godzinę otwarcia
- datę i godzinę zamknięcia

6. Segregacja

Odpady należy segregować w miejscu ich powstawania.

- Postępowanie dotyczące segregacji odpadów na stanowiskach pracy, odbywa zgodnie z zasadami określonymi w **załączniku nr 1 do procedury**.

7. Postępowanie z workami

- worki jednorazowego użycia umieszcza się na stelażach lub w sztywnych pojemnikach (jednorazowego lub wielokrotnego użycia), w sposób pozwalający na uniknięcie zakażenia osób mających kontakt z workiem lub pojemnikiem (pojemniki zamykane pedałow, worek powinien mieć wywinięty mankiet szerokości ok. 20 cm),

- worki należy zapełniać do 2/3 ich objętości w sposób umożliwiający ich bezpieczne zamknięcie, nie wolno odpadów ugniatać i upychać w workach,

- przed wyjęciem worka z pojemnika lub stelaża należy włożyć ręce w rękawiczkach pod wywinięty mankiet, wyprostować krawędzie worków, a następnie trwale zamknąć,

- niedopuszczalne jest otwieranie raz zamkniętych worków jednorazowego użycia,

- w przypadku uszkodzenia worka należy go w całości umieścić w innym większym nieuszkodzonym worku,

- worki powinny być wymieniane nie rzadziej, niż co 72 godziny, w wyjątkowych sytuacjach w zależności od potrzeb.

- worki z odpadami należy składować w brudowniku,

- worki z odpadami powinny być usuwane z brudowników/pomieszczeń gospodarczych (IP) lub porządkowych (poradnie) minimum raz na dobę
- worki wypełnione odpadami zawsze muszą być przenoszone w pozycji pionowej (nie wolno podkładać rąk pod worek przy przenoszeniu), z dala od siebie.

9. Transport wewnętrzny

Pracownicy zajmujący się transportem odpadów ubierają odzież ochronną (fartuch ochronny i rękawice).

- transport wewnętrzny odpadów medycznych z miejsca powstawania do miejsca magazynowania, odbywa się zamykanymi wózkami transportowymi przeznaczonymi do tego celu,
- transport wewnętrzny wykonuje się w sposób uniemożliwiający uszkodzenie worka lub pojemnika (wózek powinien się swobodnie zamknąć),
- wózek do transportu odpadów i pojemniki wielokrotnego użycia należy zdezynfekować i umyć po każdym użyciu.

Pracownik po wykonaniu w/w czynności zdejmuje odzież ochronną, myje i dezynfekuje ręce.

- odpady **medyczne** transportuje do pomieszczenia składowania odpadów medycznych znajdującego się na zewnątrz budynków.

10. Magazynowanie odpadów medycznych

- Magazynowanie odpadów medycznych o kodzie **18 01 02*** może odbywać się tylko w **temperaturze do 10°C, a czas ich przechowywania nie może przekroczyć 72 godzin.**
- Magazynowanie odpadów o kodach **18 01 03***, **18 01 06***, **18 01 09*** w temperaturze od **10°C do 18°C może odbywać się nie dłużej niż 72 godziny, natomiast w temperaturze do 10°C - nie dłużej niż 30 dni.**
- Odpady medyczne o kodach **18 01 04** - mogą być magazynowane **nie dłużej niż 30 dni.**
- Odpady **wysoco zakaźne** mogą być przechowywane w miejscu ich powstawania **nie dłużej niż 24 godziny**

Odpady medyczne odbierane są przez firmy, z którymi ZZOZ ma podpisane umowy wraz z **Kartami przekazania odpadu** (elektroniczna w systemie BDO).

Ilość przekazanych odpadów z poszczególnych komórek zapisywana jest przez pracownika ZZOZ na formularzu "**Ilość przekazanych odpadów medycznych**".

Po każdym usunięciu odpadów medycznych pomieszczenie należy zdezynfekować, a następnie umyć.

11. Zapisy:

- Formularz - Ilości przekazanych odpadów
- Karta przekazania odpadu (formularze zgodnie z obowiązującymi przepisami)
- Protokół przekazania leków do Działu Farmacji
- Protokół kontroli stanu sanitarno- higienicznego.

12. Archiwizacja

Archiwizacja zapisów elektroniczna poprzez system BDO

- Karta przekazania odpadu - na stanowisku Kierownika ST-G
(w systemie BDO)
- Protokół przekazania leków do Działu Farmacji Szpitalnej- na stanowisku Farmaceuty
- Protokoły kontroli – na stanowisku Pielęgniarki Epidemiologicznej.

Opr.

Pełnomocnik Dyrektora ds. SZJ

mgr Jolanta Rodzewicz

Tabela postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi

Załącznik Nr 1 do procedury

		Worki czerwone		
Kod	Rodzaj odpadu	Sposób gromadzenia	Częstotliwość i miejsce wynoszenia	Sposób usuwania
180103 *	Zużyte opatrunki, usunięte cewniki, dreny, strzykawki, pojemniki z płynami z ran i jam ciała, worki do zbiórki moczu, rękawice jednorazowe foliowe, rurki intubacyjne, rurki ustno-gardłowe, worki stomijne, zgłębniki żołądkowe, kanki doodbytnicze, zestawy do lewatywy, osłonki na sondy do badań przez pochwy, cewniki do odsysania i inne przedmioty zanieczyszczone materiałem biologicznym lub wydaliniami pacjenta, pampersy od pacjentów z choroba zakaźną lub podejrzanych o chorobę zakaźną.	Umieścić w worku; wypełniać do 2/3 objętości, gromadzić nie dłużej niż 72 godziny.	Nie rzadziej, niż raz na dobę do Pomieszczenia składowania odpadów medycznych.	Odpady są odbierane przez upoważnioną firmę, z którą ZZOZ ma podpisaną umowę.
	Zamknięte próbki, pojemniki z krwią, innym materiałem biologicznym po badaniu w laboratorium.	Przechowywać przez 24 godziny w lodowce w laboratorium, następnie umieścić w worku czerwonym.	Nie rzadziej, niż raz na dobę do Pomieszczenia składowania odpadów medycznych.	Odpady są odbierane przez upoważnioną firmę, z którą ZZOZ ma podpisaną umowę.
180103 *	Odpady medyczne powstające w przypadku hospitalizowania pacjentów z powodu chorób WYSOCE ZAKAŹNYCH np. ospa prawdziwa, dżuma, wirus ebola, gorączka krwotoczna, SARS Cov 2 itp.	Umieścić w podwójnym czerwonym worku /pojemniku. Zewnętrznie oznakować piktogramem, z dopiskiem „ MATERIAŁ ZAKAŹNY DLA LUDZI ” Przechowywać nie dłużej niż 24 godz.	Nie rzadziej, niż raz na dobę do Pomieszczenia składowania odpadów medycznych.	Odpady są odbierane przez upoważnioną firmę, z którą ZZOZ ma podpisaną umowę.

180102*	<p>Odpady medyczne zakaźne.</p> <p>Pojemniki / zestawy do przetoczeń po KKCz i środkach krwiopochodnych, osoczu, niewykorzystane produkty krwiopochodne (z wyłączeniem 18 01 03)</p>	<p>Przechowywać w lodówce w laboratorium przez 72 godziny, następnie umieścić w worku czerwonym.</p>	<p>Przekazać do pomieszczenia składowania odpadów medycznych.</p>	<p>Odpady są odbierane przez upoważnioną firmę, z którą ZZOZ ma podpisaną umowę.</p>
<p>Pojemniki czerwone o utwardzonych ściankach, zamykane, odporne na przekłucie.</p>				
180103	<p>Igły do wstrzyknięć, igły, punkcyjne, igły od penów, nakłuwacze, nożyki, skalpele chirurgiczne, mandryny od igieł, końcówki od pipet.</p>	<p>Pojemniki umieszcza się na tacy zabiegowej, wózku zabiegowym, w gabinecie zabiegowym, pracowni wypełniać do 2/3 objętości, gromadzić nie dłużej niż 72 godziny.</p>	<p>Nie rzadziej, niż raz na dobę do Pomieszczenia składowania odpadów medycznych..</p>	<p>Odpady są odbierane przez upoważnioną firmę, z którą ZZOZ ma podpisaną umowę.</p>
<p>Worki żółte</p>				
180106	<p>Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne pochodzące z Laboratorium.</p>	<p>Pojemniki z zużytymi roztworami wywoływaczy i utrwalcaczy zgłosić do STG celem odbioru. Pozostałe umieścić w worku, gromadzić nie dłużej niż 72 godziny.</p>	<p>W przypadku pojemników z zużytymi wywoływaczami i utrwalczaczami zgłosić STG konieczność odbioru</p>	<p>Odpady są odbierane przez upoważnioną firmę, z którą ZZOZ ma podpisaną umowę.</p>
<p>Worki czarne</p>				
180104	<p>Pampersy, pieluchomajtki, amputki po lekach, opatrunki z materiału lub gipsu, lignina, fartuchy i prześcieradła fizeolinowe i foliowe, itp. niezanieczyszczone krwią.</p>	<p>Gromadzić w worku; wypełniać do 2/3 objętości, gromadzić nie dłużej niż 72 godziny</p>	<p>Nie rzadziej, niż raz na dobę do miejsca składowania odpadów komunalnych.</p>	<p>Odpady podlegają wywozowi przez upoważnioną firmę, z którą ZZOZ ma podpisaną umowę.</p>

180109	Leki po terminie ważności	Gromadzić w komórce	Przekazać wraz z Protokołem do Działu farmacji szpitalnej	Odpady są odbierane przez upoważnioną firmę.
ODPADY KOMUNALNE SEGREGOWANE I ZMIESZANE				
Niesegregowane odpady komunalne (stałe odpady bytowo gospodarcze zmieszane)	Gromadzić w worku; wypełniać do 2/3 objętości	Nie rzadziej, niż raz na dobę do miejsca składowania odpadów komunalnych.	Odpady są odbierane przez upoważnioną firmę, z którą ZZOZ ma podpisaną umowę.	
Segregowane odpady komunalne (szkło, papier, plastik)	Gromadzić w worku, wypełniać do 2/3 objętości	Po odpowiednim oznakowaniu transportowane w zależności od potrzeb do miejsca składowania odpadów komunalnych.	Odpady są odbierane przez upoważnioną firmę, z którą ZZOZ ma podpisaną umowę.	
Odpady kuchenne (resztki pokonsumpcyjne)	Po każdym posiłku resztki z talerzy umieścić w wiaderku z pokrywka.	3x dziennie do pomieszczenia utylizacji odpadów pokonsumpcyjnych.	Rozdrobnione przez urządzenie mechaniczne, do sieci kanalizacyjnej.	
Odpadowy toner drukarski	Przekazać do STG	Gromadzi STG w wyznaczonym pomieszczeniu	Odpady są odbierane przez uprawnioną firmę	
Odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych nie zawierające niebezpiecznych elementów.	Po kasacji odbierane są z komórek organizacyjnych przez pracowników STG	Gromadzi STG w wyznaczonym pomieszczeniu.	Odpady są odbierane przez uprawnioną firmę.	

Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	Po wymianie pracownik STG transportuje lampę w zamkniętym pojemniku	Gromadzi STG w wyznaczonym pomieszczeniu.	Odpady są odbierane przez uprawnioną firmę.
Baterie, akumulatory	Po zużyciu przekazać do STG	Gromadzi STG w wyznaczonym pomieszczeniu.	Odpady są odbierane przez uprawnioną firmę.
UWAGA			
Odpady kuchenne (po pacjentach izolowanych z powodu chorób WYSOCE ZAKAŻNYCH) NIE NALEŻY WYRZUCAĆ DO ODPADÓW KOMUNALNYCH	Po każdym posiłku umieścić w podwójnym czerwonym worku. Zewnętrznie oznakować piktogramem i kodem, z dopiskiem, „ MATERIAŁ ZAKAŻNY DLA LUDZI ” Przechowywać nie dłużej niż 24 godz.	Nie rzadziej, niż raz na dobę do Pomieszczenia składowania odpadów medycznych.	Odpady są odbierane przez upoważnioną firmę, z którą ZZOZ ma podpisaną umowę.